

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
În străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

O datorie de împlinit

este fără îndoială față de această gazetă, care ne caută cu multă dragoste săptămână de săptămână pe la casele noastre. Ea, care de atâția ani nu cunoaște oboseala, deși poate că uneori s'a luptat cu greutăți mari, cu toate acestea străbate până în cele mai depărtate orașe și sate ale țării, sburând chiar peste mări și oceane, ducând cuvântul său cald și dulce tuturor acelor cari îl așteaptă. Și într'adevă, „Unirea Poporului” apare cu o regularitate uimitoare. Fiecare sătuleț, cât de îndepărtat, o are în fiecare Duminecă, ducându-i învățături alese, știri din țară și străinătate, cântece și poezii, uneori glume, însă toate în spirit creștinesc. Apoi nelipsitele grăunțe sufletești, cari sunt predica a doua a credincioșilor noștri, și mai nou sfaturi și învățături în ale medicinei. — Însă de prisos s'o apreciem noi cei mici, fiind apreciată de bărbații într'adevăr mari ai neamului, între cari marele dascăl N. Iorga. Și dacă această gazetă și-a făcut și-și face datoria atât de bine, oare ce se recere din partea noastră, abonații și cetitorii ei? Iată ce:

În primul rând s'o citim. Astăzi cea mai mare cinste ce se poate da unei cărți sau gazete. Cîntîndu-o, încearcă și urmează cu însăși viața ta cele citite, pentru că fi sigur, numai la bine te învață. N'o distruge, n'o rupe apoi, ci o îmbie unui prieten sau cunoscut al tău, care nu este abonat, ca să o citească și el și i-ai făcut un mare bine. Și aici mă adresez în special ție, cetitorule plugar. Citește „Unirea Poporului”! Da, citește-o! Pentru că este scrisă în special pentru tine. Învățăturile și scrierile său se potrivește foarte bine cu mîntea ta. Deageaba răsfoiești tu gazetele mari ce apar în capitala țării, că nu le înțelegi scrisul lor. Graiul lor se potrivește cu mîntea acelor, cari

și-au ros ani mulți coatele pe băncile școliei.

În locul al doilea, dacă ești abonat bun plătitor, care totdeauna ți-ai făcut datoria, plătiindu-ți abonamentul încă la începutul anului, mai câștigă unul, asemenea ție.

Și în fine datoria cea mai mare a noastră, de care depinde însăși existența acestei gazete, este să ne plătim unul fiecare abonamentul încă la începutul anului. Și oare pentru ce să nu facem noi aceasta bucurie conducătorului acestei gazete? Pentru ce lăsăm noi, ca apreape în fiecare număr, să apeleze la bunăvoința și bunul simț al nostru, ca să ne facem datoria, la care de bună voie ne-am obligat? Nu uita iubite cititorule plugar, că abonamentul de două sute lei, cât a fost până acum anual, a fost o sumă de răs pentru tine, când prețul tuturor produselor tale s'a urcat înzecat. Prin urmare nu mai aștepta de loc, trimite-ți abonamentul cât mai iute. Să nu uităm că ne apropiem de sfârșitul anului. Doar numai cu o lună și jumătate ne mai datorează anul 1942, și se duce apoi și el, unde s'au dus toți cei mulți. În acest timp până la Anul Nou, să ne plătim toate restanțele, împreună cu abonamentul pe anul ce vine 1943. În felul acesta vom asigura apariția acestei gazete, care trăește numai din abonamente. Iar conducătorilor cari s'au jertfit atâta, le vom procura bucurie și mângâiere, singura răsplată.

Accasta este așadar pe scurt datoria noastră față de această gazetă, care a adus foarte mult folos bisericii și neamului.

Pr. Nicolae Pușcă

Cum stă lumea și țara

De ziua Regelui Mihai I

Ziua de 8 Noemvrie, praznicul arhanghelilor Mihail și Gavril, a fost sărbătorită în țară cu multă însuflețire. Fiind ziua numelui M. Sale Regelui Mihai I în această zi poporul, tineretul și școlarii într'un glas și-a arătat dragostea și supunerea față de acela care azi reprezintă unitatea neamului nostru.

Situația politică

Schimbări prea mari nu s'au întâmplat în politica altor țări. Luptele continuă cu înverșunare pe toate fronturile. În zilele din urmă Englezii și-au renouit iarăși atacurile în Egipt, unde urmăresc să spargă frontul italian și german.

Sortii războiului nu s'au hotărât. Din Răsărit Stalin cere încontinuu Englezilor și Americanilor să facă un al doilea front în Apus, ca în chipul acesta să mai scape din strâmtoarea Germanilor și Românilor.

În Pacific, în Marea Mediterană sunt deasemenia lupte și bombardamente continue.

Țările neutre, cari nu s'au amestecat până acum în război, caută și pe mai departe să rămână în afară de părjol.

Așa, Turcia a declarat că ea nu-și va schimba politica și va rămânea neutră. La fel este și politica altor țări.

Biruințe românești în Caucaș

Pe frontul din Caucaș trupele românești înaintează fără încetare. Sunt lupte mai mari în ținutul Nalcic, la Apus de râul Terek. La Nalcic trupele românești au câștigat o biruință frumoasă. În luptele dela Nalcic au fost nimicite grupuri însemnate de armate bolșevice.

În luptele din ultimele zile, de de frontul Caucașului au fost

luați numeroși prizonieri. Se spune că populația din aceste ținuturi primește cu bucurie trupele române și mulți locuitori s'au înscris ca voluntari, în lupta împotriva bolșevismului.

Bătălia din Egipt

În Egipt, atacul Englezilor început, în săptămâna trecută continuat. Acum se mai dau lupte ușoare. Trupele engleze n'au putut să străpungă liniile germane și italiene. Pierderile avute în aceste lupte au fost mari.

Frontul din Pacific

După cum se vestește în Răsăritul îndepărtat sunt lupte mari în insula Guadalcanar, unde Japonezii au trupe numeroase și puternice. Deasemenia sunt lupte mari de avioane, în apropierea insulelor Hebride și Fiji, de cari lupte este legată soarta Australiei.

Se spune, că situația militară nu este de loc bună pentru Americani.

Bătălia din Atlantic

Cu toate că în vremea din urmă au fost furtuni mari, în apele Oceanului Atlantic, submarinele germane au continuat atacurile împotriva vapoarelor engleze și americane. În apropierea insulelor Canare au fost scufundate 14 vapoare engleze și americane.

Turburările din India

Țara aceasta stă ca pe jărat. Pare un uriaș furnicar răscolit de mâna omenească. În toate părțile sunt nemulțumiri și turburări împotriva stăpânirii englezești. Naționaliștii indieni fac încontinuu atentate, provoacă explozii, și manifestații. Numeroși indieni au fost arestați.

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Intrarea in biserică a sfintei Născătoare de Dumnezeu

„Astăzi Născătoarea de Dumnezeu, biserică cea ce a cuprins pe Dumnezeu, în biserică Domnului se aduce.”

Mărire și acum la inseratul înaintea serbării.

După ce Dumnezeuții părinți Ioachim și Ana au născut pe porumbița cea aleasă a Ziditorului pe sf. Fecioară Maria s'au silit, pe toate căile, să o crească și să o pregătească în forma cea mai înaltă și mai potrivită cu sfîntenția templului pentru vârsta de 3 ani când vor duce la templul din Ierusalim și o vor închina (jertfi) Domnului lăsându-o acolo ca să fie crescută în frica Domnului și spre slujba și servirea Dănsului.

Unii se vor mira că am afirmat că îndată după naștere și până la vârsta de 3 ani s'au ocupat de Dăns ca să o crească în frica Domnului.

E drept, e foarte puțin obișnuit acest lucru prin familiile de azi. Sfîntii părinți Ioachim și Ana, însă ne stau pildă că se poate acest lucru, că e bun și folositor, că trebuie făcut, și că el e foarte hotărîtor pentru viitorul copilului. Sfîntii părinți Ioachim și Ana știau că deși copilul nu are încă judecata omului mare la acea vîrstă, totuși are inima și sufletul său, cari așa de copil cum sunt își au ele o judecată a lor, un fel a lor de a fi, în cari se gravează ca în ceva moale orice vorbă rostită ori cântată în auzul lui,

ba și faptele făcute sub ochii lui, de aceea nu încetau a-i șopti la ureche, în forma cea mai duioasă cuvinte alese și de laudă despre Dumnezeu; bunătatea, mila, indulgența și răbdarea și atotputernicia Dănsului, despre patria cerească, despre sfîntii Ingeri, despre încrederea în Dumnezeu și mai ales li cântau și o alintau cu psalmi și cu frumoase cântări religioase. Dănsa a crescut în primii 3 ani în această sfîntă familie așa precum pomii de mici sunt răsădiți într'un loc șume pregătit, în pepiniere, mai bine pregătite de cât cele în cari vor fi mutați când vor crește mai mari. Ingerii din ceruri se minunau și admirau pe acest boboc, trandafir ales al cerului, care acum sub o hîi și sub marea purtare de grijă și răspundere a părinților își desfăcea gingașele-i petale, ca să devină floare frumos mirositoare, de candoare cerească. Dănsa era frumoasă, draguță, plină de gingășie sfîntă, veselă, zămbitoare, de o mîndrețe cu adevărat cerească, încât înveselea și umplea de admirație pe toți câți o vedeau. Cerul a ales-o dela concepere să i fie Regina, și ca din prima zi a nașterii trebuia să înceapă prin a fi mai iutăi princesă, grija asta o avu cerul, ca să o facă să fie, și de aceea încă dela concepere o umplu de har, dar tot cu har umplu-se și mai umplu pe Dumnezeuții părinți ca să știe să i dea prima creștere cât mai potrivit acestui scop. O voi părinților!, cari la această vîrstă, când

precum pomilor din sămîntă le iese rădăcințele cari se usucă fără teren bun, nu vă gândiți la altceva decît să vă sărutați șogomotos copilul fraged ale cărui începuturi de simțire sfîntă nefind supravegiate, îngrijite și crezute se usucă, priviți bine pe sfîntii părinți Ioachim și Ana.

Trecu-se ca un vis cei 3 ani de primă creștere a sfintei odrasle, Maria, se apropia timpul când trebuia dusă la templu, precum făgădui se sf. Maică Ana. că de va primi prunc il va jertfi Domnului spre slujba Dănsului. Dănsa nu regreta de loc apropierea timpului și nu o mîhnea de loc gîndul despărțirii de scumpa odraslă pe care atîta o ceru-se dela bunul Dumnezeu, căci ea dorea să nască prunc pentru a-l crește spre slujba Domnului așa cum dănsa știa, depunând toată priceperea, munca, silința și străduința, sa în acest scop.

Au făcut ultimele pregătiri pentru împlinirea acestei datorinte și pentru drumul la templu unde era un fel de școală sfîntă avemănătoare cu cele ale călugărilor din zilele noastre, în care părinții cari voiau să-și crească fițele în frica și spre slujba Domnului le dădeau ca să fie ținute și crescute acolo.

Unii părinți, durere nespus de numeroși, cred că le sunt dați copiii numai spre măriri și bucurii lumești, de aceea socot de o adevărată nenorocire de copiii pe cari bunul Dumnezeu li cheamă în servicii asemănătoare cu ale sfintei Fecioare Maria. Sunt nespus de inferiori față de sfîntii părinți Ioachim și Ana. Aceștia, Ioachim și Ana „întărindu-se cu

dumnezeesc har” precum cântăm în Mineiu la oficiile acestei sîrbători „au dus o ca pe o porumbiță în biserică Domnului... De sus cerul admiră mărinimia lor și se miounează de frumusețea jertfei lor. La treptele templului le ies întru întîmpinare, cu făclii aprinse, fecioare sliate create acolo. Insuși preotul Zăbărie o primește. Intre el și sf. Ana Mineiul spune a se fi tocina o convorbire foarte interesantă intimă-mistică de toată frumusețea. Noi ca pruncă, Maria, însuși tresări și se umpla de multă lumină, bucurie și fericire când pași peste treptele templului și intră în rîndul fecioarelor ce o întîmpinase-ră. Aci petrecu dănsa vreo 12 ani învățând cântările sfinte, rugăciunile, legea Testamentului Vechiu umbra și așteptarea celui Nou. Lucră spre împodobirea, curățirea și îngrijirea templului, spălând, măturând, curățind și îngrijindu-se de toate lipsurile templului, țesând spre ex covoare, draperii, tapete, ornate, etc., pentru lipsurile și împodobirea templului. Aci s'a pregătit dănsa să fie „Maica lui Hristos Dumnezeu”. „Scară și scaun ceresc”. „Sicriul legii celei nouă”. „Mireasă nenuțită”. Masă dumnezească. Vas de aur. Mărire creștinilor. Lumină a toată lumea. Casa Domnului. Bucuria tuturor. Întărirea credincioșilor Biserica Domnului... etc. etc. precum cântăm laudându-o în multe noastre cântări bisericesti. Apoi, ca să închei firul acestui fragment de viață contemplat, când la de 15 ani părăsi templul pentru a fi logodnica sf. Iosif și Maica fiului lui Dumnezeu, precum s'a mai văzut și se va mai vedea la alte sîrbători din alte scrieri în cinstea sa.

Pr. Roman Petru Husar

Preasfințitul Aftenie între credincioșii săi

P. S. Dr. Vasile Aftenie, Vicarul general pentru vechiul regat începînd cu data de 7-30 Oct. a. c. a străbătut Basarabia, o parte a Moldovei și a Oreniei, ducînd pretutindenea mîngăierii sufletești pentru fiii bisericii noastre, așezați prin acele părți.

Mare a fost bucuria tuturor văzînd în mijlocul lor pe Păstorul, „care vine întru numele Domnului”.

În deosebi s'au bucurat religiații din Ardealul cedat, în cari cresc tot mai mult, nădejdele de mai bine.

Pretutindenea s'a constatat mare dragoste și alipire față de biserică noastră.

În acest drum de apostolic P. S. a liturghisit, a spovedit, a împărtășit și a predicat covăntul Domnului, îndeplinind și alte funcțiuni sacre pentru aceia cari de doi ani n'au avut în mijlocul lor păstorul propriu.

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Ușor i-e popii

de SIMION GOCAN
(Urmare)

De altfel ajunși acasă li mai aștepta o noutate: gospodăria popii se sporise cu o căruță, la care erau prinși doi călușei sprinteni de munte. Un țaran, ud până la piele, veni la părintele cu o scrisoare dela preotul din satul vecin, în care acesta-l ruga, să se obosească până la el, ca împreună să facă maslu unui bolnav de acolo.

— Ei ce zici, bade Gheorghe, mergem? Întrebă parohul bucuros, că mai scapă de gândurile ce i-se încuibaseră în cap după îngrijirea bolnavului de vărsat.

— Mergem, părinte, cum nu — răspunse acesta, — dacă așa ne fu vorba și parola. Dar nu vei fi cam obosit de atîta drum părinte?

Părintele dădu din umeri, luă patrafirul și o carte groasă și

plecară. Afară se făcuse vreme frumoasă; soarele lucea pe bolta limpezită de nori, — deadragul să faci o plimbare cu căruța pe câmp în bîtaia soarelui de toamnă. Căii înaintau încet prin noroi, dar cel puțin nu-i scutura căruța pe drumul muiat de ploaie. Bada Gheorghe-și și scoase pipa din șerpar, o umple alene, și o aprinse vădit, că avea poftă de vorbă...

— Bine, bine, părinte — zise el — dar de ce trebuie să te mai ostenești dumneata până în satul vecin? Că doar părintele de-acolo încă i popă ca dumneata; nu știe sfîntia sa să facă un maslu?

— Oam să nu știe, — răspunse preotul — dar vezi rînduiala Bisericii noastre răsăritene spune așa, că maslul să-l facă un sobor de șapte preoți — ori măcar trei sau doi, dacă nu sunt mai mulți. Iată din ce pricină ne căruțăm astăzi pe aceste drumuri desfundate de ploie... Bunul Dumnezeu să primească!...

— Dar încalte punem bănișori frumoși la pungă — trase hameș cu ochiul țaranul.

Preotul răsese cu poftă.

— Dacă împărțesc șapte ioși, cât se poate ajunge pe unul, bade Gheorghe? Și apoi vezi și dumneata, vremurile sunt grele, oamenii săraci și năcăjiți; mai dau mai rămân datori, — după cum le ajută și lor bunul Dumnezeu

— Știu, știu, — zise creștinul scărpinându-se după ureche, — că și eu îți sunt încă dator cu banii dela înmormîntarea nevastei celei dintâi. — Dumnezeu s'o ierte și o odihnească! Dar iartă-mă, că la târgul sapii negreșit și-i voi da, căci am de gînd să-mi vînd un vitelaș. Știu doar și eu, ce se cade, părinte.

— Na, na, nu te burzului bade Gheorghe, că nici dumneata nu ești iapă, nici eu nu am bătut șeaua — zise preotul rîzînd.

Din vorbă 'n vorbă iată că și ajunseră 'n sat și traseră la preot. Acolo-i aștepta soborul de preoți deși nu întreg, dar totuș destui pentru sfînta taină a maslului. Până merseră la bolnav, până făcuseră sfintele rugăciuni, până se întoarseră, se făcu seară și o luară repede spre casă tot pe acelaș drum și cu aceeaș căruță, pentru ca să poată veni omul și înapoi astăzi.

(Va urma)

P. S. în vizitațiile din Basarabia și Moldova a fost însoțit de Părintele Ioan Mihai, zelosul paroh din Galați.

Cu acest prilej au fost cercetate următoarele localități: Galați, Chilia Nouă, Aruz Brieni, Chișinău, Bălți, Iași, Râmnicul Săsat, Focșani, Brezoiu (jud. Vâlcea), Râmnicul Vâlcei, Slatina și Pitești.

La Brezoiu s'a binecuvântat cu mare solemnitate noua bisericuță pentru care a tradit atâta parohul localului Păr. Romul Cismaș.

De prin sate

Din Merișor

— Pomenirea unui erou —

În fața câtorva sute de credincioși din comună și din satele din jur s'a slujit — în chip sarbatoresc — în 26 Octombrie a. c. parastasul pentru pomenirea eroului Ion Saciu căzut pe câmpul de onoare. Parastașul a fost slujit de Pr. Lucian Bociat, cari în cuvinte înduioșătoare a preamărit vitejia de veacuri a ostașului român și jertfa depusă pe altarul patriei de eroul Ion Saciu. Cu acest prilej s'a ridicat și o cruce de pomenire, după sfîșirea căreia a vorbit frumos în numele școlii și a tineretului premilitar dl. învățător Valentin Ghevea. Elevii Stela Ghevea și Lazăr Marcu au recitat poezii patriotice, iar corul școlii a cântat cântece eroice.

Noii canonici dela Lugoj

Duminecă în 1 Noemvrie s'a făcut la Lugoj instalarea noilor canonici Păr. Ștefan Bălan și Păr. Ioan Ploscariu, în catedrala din Lugoj, de către Preasfințitul Dr. Ioan Bălan, episcopul Lugojului.

În cuvântarea Sa Preasfințitul a arătat mai întâi vrednicile canonicilor pensionari Păr. Ioan I. Ieneș și Păr. Iosif Popa. Apoi a făcut promovările (înaintările) în scaun ale canonicilor Victor Deacu ca teolog, Septimiu S. Ionașiu custode și Virgil Pop ca școlastic. Îi introduce apoi în scaun pe noii canonici Ștefan Bălan și Ioan Ploscariu.

În numele noilor canonici răspunde Păr. Ștefan Bălan.

Dăm câteva date biografice, pe scurt, asupra noilor canonici de Lugoj.

Părintele Ștefan Bălan este în al 35-lea an de etate, fiind de naștere din Teiuș. Studiile primare și le-a făcut la Teiuș, iar cele secundare și Academia de Teologie la Blaj. După un an ca dactilograf la Episcopie este trimis de P. S. Sa de pomenire Dr. Alexandru Nicolescu la Strasbourg. La facultatea de teologie în Strasbourg a luat licența în teologie. Teza pentru obținerea titlului de doctor în teologie și-a lucrat-o în materie românească: Viața, opera,

doctrina și sufletul Episcopului Petru Pavel Aron, care din vîtregia vremilor n'a putut fi tipărită. Reluctant în dieceză a fost numit administrator parohial la Pestenița, apoi Secretar Episcopesc și notar consistorial. Totodată a făcut pe păstorul sufletesc la Capela din cimitirul din Lugoj.

Numit în 1940 paroh și protopop la Deva, a introdus școala de primă Vinere, a răspândit nu mai puțin de 350 ex. Noul Testament, cărți de rugăciuni, de pietate, culturale și altele. Zărele creștine au fost recomandate la credincioși și a câștigat mulți abonați. Colectele pentru operele Diecezane au câștigat teren, tractul Deva și în deosebi parohia Deva au fost citate în foaia diecezană „Sionul Românesc“.

Ioan Ploscariu, născut la 19 Noemvrie 1911 în comuna Frata, jud. Cluj; a făcut liceul și teologia la Blaj, hirotonit la 17 Septembrie 1933, cu această dată este numit ca preot II la Brașov și profesor de religie la școlile secundare de acolo. Aici păstorește până în 1935 când este trimis în Secuime la Ocland, jud. Odorheiu, unde condițiunile fiind cu adevărat misionare nu puteau trăi decât preoții celibi. În 1935 și 36 a zidit bisericile din Ocland și Crăciunel. De aici a fost trimis pentru studii superioare teologice la Universitatea din Strasbourg și la Institutul Catolic din Paris. Cerut de Preasfințitul Ioan, a trecut în Dieceza din Lugoj, unde a fost numit vicenotar consistorial și secretar Episcopesc. Activitatea misionară din tot timpul este binecunoscută clerului și poporului dreptcredincios din dieceza Lugojului.

Moartea unui dascăl de seamă

Luni 26 Octombrie a avut loc trista solemnitate a înmormântării învățătorului pensionar din Obreja Filip Lupea în etate de 93 ani. Aproape nu era om în satele din jur care să nu cunoască pe „Baciu“ așa cum îl numeam noi cei mai tineri.

„Baciu“ a terminat școala normală „preparandă“ la Blaj în prima serie de învățători români ieșiți dela Blaj. Este singurul, care a terminat școala și a trăit până la adânci bătrânețe. În portul românesc pe care l-a purtat până la moarte, era în mijlocul nostru ca un proroc din vreme de grea urgie pentru neamul nostru.

Născut în neguroasele vremi ale „vrăjghiilor“ Ardealului de odinioară, cu toți cei ce au învățat slovă românească a fost un iubitor al neamului său și un cântăreț bisericesc nelutrecut.

Trista slujbă a înmormântării a fost oficiată de Păr. Egumen

Trei vlădici la Obreja

Duminecă 25 Octombrie a. c. locuitorii comunei noastre au avut fericita ocazie să primească în mijlocul lor pe trei dintre păstorii sufletesti ai bisericii noastre unite. După masă, la orele 3 au sosit, venind dela Blaj I. P. SS. Episcop. Valeriu Traian Administrator Apostolic al Blajului, însoțit de I. P. SS. Iuliu Hossu dela Cluj și I. P. SS. Alex. Russu dela Baia Mare. Amândoi episcopii fraților din Ardealul cedat au ținut ca în trecere prin țară să viziteze mănăstirea din localitate a părinților călugări din Ordinul Sf. Vasile.

La sosire au fost întâmpinați de toți locuitorii comunei, cari au primit așa cum se cuvine pe cei doi soli ai fraților de peste hotarul ce ne desparte.

Înălții ierarhi au intrat în capela mănăstirii, unde Păr. Egumen Aug. Pop a rostit un scurt cuvânt de bun venit. A răspuns I. P. SS. episcop. Valeriu Traian în frumoase cuvinte mulțumind celor prezenți și îndemnând să se roage pentru biruința contra comunismului. A luat apoi cuvântul P. SS. Iuliu Hossu, aducând cuvântul frățesc al celor ce se află în eparhia Clujului. Apoi în numele fraților din îndepărtata episcopie a Maramureșului a rostit câteva cuvinte P. SS. Alex. Rusu episcopul dela Baia Mare.

După cuvântările amintite un grup de fete din comună au cântat „La lemnul crucii“, apoi în treaga asistență a primit binecuvântarea din gura păstorilor sufletesti.

Neuitată va rămânea în inima locuitorilor această zi cu atât mai mult cu cât în această zi le-a venit solie frățescă dela frații de peste hotarul ce desparte pe frații de acelaș sânge.

Ceva ce nu poate rămânea așa

Un cetitor de seamă al nostru venind la Redacție, ne povestește că la Agrișteu, în județul Târnava Mică, tocmai lângă granița

Augustin Pop, de Păr. Ioan Truția dela Cisteiu, Păr. prof. Ioan Florea și Păr. Petru Breazu dela Baj. Ultimii trei au fost elevi de ai „Baciului“ Filip.

La cimitir în fața mormântului a vorbit dl. învățător pensionar Alex. David, arătând în frumoase cuvinte lupta națională dusă de „Baciul“ Filip și contribuția lui la ridicarea Românilor. A fost petrecut pe ultimul drum de familia îndurerată și de întregul sat.

Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

I. ROȘCOVEL, Obreja

ungurească, s'a vândut zilele trecute un vițel de 6 săptămâni pe 2 litri de rachie și 300 Lei. Un alt vițel, de 6 luni, s'a vândut tot acolo cu 300 Lei. La lăptăria de acolo oamenii predau litrul de lapte cu 12 Lei. Oile, prima calitate, se vând tot acolo cu 1000 Lei bucata. Toate acestea din cauza marelui lipse de fân și otavă. În schimb se vinde tot acolo o legătură de jipi cu câte 15 Lei.

A murit luptătorul ardelean

† Dr. Valentin Poruțiu

Zilele trecute a murit la Turda, unde era refugiat, luptătorul național Dr. Valentin Poruțiu, fost avocat la Cluj, iar în 1918 numit primul prefect al Clujului, fost în mai multe rânduri senator, președinte al Băncii Centrale pentru Industrie și Comerț, unul dintre cei mai de seamă membri ai partidului național-țărănesc.

Înmormântarea a avut loc la Turda, petrecându-l la mormânt o mare mulțime de cărturari, în frunte cu dl. Iuliu Maniu. Slujba a săvârșit-o însuși I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, administratorul apostolic dela Blaj, înconjurat de un sobor de 10 preoți, în frunte cu Ilustritatea Sa vicarul arhiepiscopesc Dr. Victor Macaveiu, care a rostit și predica. A vorbit foarte frumos dl. Dr. Augustin Popa, profesor la Academia Teologică din Blaj și directorul ziarului „Unirea“. Răspunsurile la prohod le-a dat corul teologilor din Blaj sub conducerea Păr. profesor Ioan Florea.

În veci pomenirea lui!

O rugăminte către Direcțiunea Generală C. F. R.

Locuitorii satelor din sus de Bachnea din județul Târnava Mică au rămas foarte mâhniti când au văzut că trenul personal Nr. 3127, care pleacă, începând cu ziua de 2 Noemvrie 1942 din stația Blaj, la orele 17,38 nu mai merge până la Coroiu, ca până acum, ci numai până la Bachnea.

Acesta era trenul cel mai bun al lor, cu care plecau dela Blaj spre casă și locuitorii din Lăslău, Șoimuș, Coroiu, Agrișteu, Finietnic, Țicmandru, Zăgăr, Sencereuș și Măghereuș. Toți aceștia nu mai pot merge decât până la Bachnea, de unde trebuie să o ia pe jos ca să ajungă acasă, și anume tocmai acum iarna.

Până acum erau liniștiți, că pot merge acasă după ce și-au isprăvit treburile pe la Blaj; De acum trebuie să doarmă la Bachnea.

Ei se roagă de Onor. Direcțiune Generală C. F. R., să poruncească, ca acel tren să meargă și de aici înainte până la Coroiu, și nu numai până la Bachnea.

Misionarii

Sunt mulți oameni cari au chemare pentru o viață mai înaltă. Sunt oameni cari cu ajutorul lui Dumnezeu pot să-și închine toată viața Bisericii. Acești oameni aleși trăesc după chipul Ingeresc, în trup fiind încă. Unii se roagă în liniștea mănăstirii pentru ei și pentru lume. Mult poate rugăciunea dreptului în fața lui Dumnezeu. Alți călugări se înțeleptesc cu creșterea creștinească a copiilor, cu alinarea suferințelor celor săraci, conduc spitale și alte așezăminte de binefacere. Toate acestea se fac între creștini. În lume sunt foarte mulți oameni cari nu cunosc creștinismul, nici n'au auzit de dumnezească învățătură a Mântuitorului. Sunt alți multe sute de milioane de oameni cari se închină la făpturi, la idoli făcuți de mâni omenești. Sunt și azi sălbatici, încât și-se face milă de ei. În Africa sunt și sălbatici cari mănâncă oameni (bine înțeles nu din neamul lor, ci din alt neam).

Citim în cărțile despre regiunile locuite de sălbatici că în unele părți dacă nu au ce mânca sunt în stare să-și omoare copiii și să le mănânce carnea. Mântuitorul Lumii a murit pentru toți oamenii, pentru mântuirea tuturor — deci și pentru sălbatici. Biserica Catolică urmând porunca Mântuitorului „Mergând învățați toate neamurile” — a trimis și între sălbatici călugări cu viață sfântă cari să-i învețe cuvântul Evangheliei. Nu e lucru ușor să te duci să propovăduiești între sălbatici. Uneori se întâmplă să pună mâna pe misionarul creștin și să-l ucidă, sau chiar să-l mănânce. Sălbaticul nu știe că există Dumnezeu, nu știe nimic despre Domnul nostru Isus Hristos, nici despre Maica Preacurată. Crede numai în anumite vrăji despre cari i s'a spus că sunt folositoare. De copiii săi nu se îngrijește, pe bătrâni li omoară, cu soțiile sale face ce vrea. Câtă muncă și câtă trudă îți trebuie până când ajungi să convingi un sălbatic să trăiască creștinește, să se roage lui Dumnezeu și să se cuminece cu Sf. Trup și Sânge al lui Isus Hristos! Misionarii încep prin a învăța limba neamului respectiv, ca să se poată înțelege cu ei. Se ocupă de viața lor, de obiceiurile lor și după ce li cunosc și le înțeleg felul de a judeca, încep să se apropie mai mult de ei. Le vorbesc despre Dumnezeu cel adevărat, creatorul cerului și al pământului, despre Isus Christos, Dumnezeu întrupat, despre Maica Domnului, despre sacrameinte.

După muncă îndelungată, cu ajutorul lui Dumnezeu unii se convertesc la creștinism. Cei cari trec la creștinism sunt persecutați de cei cari nu trec. Trebuie să se muncească foarte mult, până să se poată aduce la creștinism păgânii. În sfânta evanghelie ci-

Știrile săptămânii

În 4 pagini. Acest număr apare în 4 pagini, pentru că nici până astăzi nu ne-a sosit hârtia comandată de astă vară, deși o tot urgităm într'una. Din aceeaș cauză nu nutem tipări mai departe nici calendarul, ci așteptăm cu cele 3 coale dintâi tipărite, până vor binevoi a înțelege fabricile că așa nu se mai poate.

Un oaspe de seamă. Abia au plecat cei doi arhieri, P. S. Dr. Iuliu Hossu și P. S. Dr. Alexandru Rusu dincolo de nedreptul hotar, lăsându-ne o suveniră cât se poate de plăcută, și iată că a sosit la Blaj P. S. Dr. Ioan Suci, episcopul auxiliar de Oradea, Părintele Nelucu, cum îl cunoaște întreg Blajul. P. S. Sa are dreptul de a rămâne în țară 40 de zile și credem că nu ne va părăsi înainte. Intru mulți ani Stăpâne Preasfințite!

Ajutor la gazetă am primit zilele trecute dela cetitorul nostru Hodârnu Vica din comuna Feisa, jud. Târnava Mică, și a-nume lei 20. Li mulțumim.

Pentru monumentul lui Iacob Mureșianu a contribuit preotul Ambroziu Biriș din Sâmboleni cu 200 lei. Avem cu totul până acuma 7450 lei depuși la Banca Populară „Axente Severu”. Ne mai trebuie cel puțin de 10 ori pe atâția și nu ne-am pierdut nădejdea că-i vom putea primi dela cetitorii noștri.

Omor și jaf. O întâmplare năpraznică s'a întâmplat în comuna Rădenii-Vechi din județul Bălți. Săteanul Constantin Popa din această comună și-a vândut o pereche de boi. Când a luat banii, la târg, a fost văzut de doi ho-

tim că Mântuitorul vrea să fie o turmă și un păstor. Privind cu ochi omenești, ne pare foarte greu să ajungă la — o turmă și un păstor — la aceea ca toți oamenii să asculte de urmașul Sf. Petru, vârhovnicul apostolilor, dar cele ce nu sunt cu putință la oameni sunt cu putință la Dumnezeu. Biserica catolică trimite în toată lumea misionari, spre a vesti tuturor oamenilor învățătura lui Isus Hristos.

Sunt și misionari români. Un călugăr iezeuit din Ardeal propovăduiește în China. Mai mulți călugări franciscani propovăduiesc în China și în Africa. Să ne rugăm lui Dumnezeu să avem și alți misionari, cari să propovăduiască pe Hristos păgânilor.

prof. Iosif E. Naghiu

țomani vestiți, cari și-au pus în gând să-l jefuiască. Aceștia au plecat, noaptea la casa lui Constantin Popa și l-au strigat să iasă afară. În clipa când Constantin Popa a deschis ușa tâlharii l-au împușcat. Au intrat apoi în casă, unde au împușcat și pe soția lui Constantin Popa, care striga după ajutor. După aceasta s'u silit, pe fiul celor doi săteni uciși să le dea toți banii din casă. Cum acesta li rugase ca să-i lase 10.000 de lei, pentru îngroparea părinților, tâlharii-au aruncat cu dispreț 2000 lei, apoi au fugit. N'au putut însă ca să se bucure de tâlhăria săvârșită, căci au fost prinși și trimiși în judecată.

Foc puternic în China. În orașul Shanghai din îndepărtata Chină a fost mai în zilele trecute un foc puternic, care a nimicit peste 1000 de locuințe. Au rămas fără adăpost în urma acestei uriașe nenorociri peste 6000 de oameni.

Bolșevicii folosesc gloanțe dum-dum. În luptele din zilele din urmă, de pe frontul din Răsărit, bolșevicii au început să folosească gloanțe dum-dum. Lucrul acesta s'a văzut din materialul de război luat dela bolșevici. Se spune că aceste gloanțe sunt de fabricație englezească.

Haite de lupi. În comuna Monteoru, într'una din nopțile trecute, o haită de lupi a pătrun- prin gospodăriile sătenilor, pricinuind pagube însemnate. Au fost omorâte mai multe oi.

Un sat pe cale de a se prăvăli în prăpastie. În urma surprizilor și alunecărilor de pământ, satul Corjei, din județul Mehedinți este pe cale de a se prăvăli într'o prăpastie. Au fost nimicite numeroase gospodării, iar acum sunt pe cale să se prăbușească biserica și școala satului.

Și-a ucis părintele cu toporul pentru că n'a voit să i dea averea. Grozăvia aceasta s'a petrecut în comuna Buglatin din județul Severin. Bătrânul Pavel Părvulescu din această comună a fost ucis de fiul său, tânărul Pavel Părvulescu, pe când dormia. L-a dus apoi într'un șopron mai rău și a dărâmat șopronul peste el. Fiind prins de jandarmi și trimis în judecată, fiul ucigaș a declarat că a făcut lucrul acesta deoarece tatăl său nu voia să-i dea lui averea. La această faptă el a fost îndemnat de mama sa care voia și ea să se scape de bătrân.

Ciocnire de trenuri în India. În India s'a întâmplat o mare ciocnire de trenuri, în care au murit 12 oameni. Sunt deosebit și numeroși răniți.

A apărut „Gazeta Cărților” numărul pe Noemvrie, anul XII, 1-2, cu un bogat cuprins. Redacția și Administrația București, str. Leonida 4, Director Prof. D. Murteanu - Râmnic. Abonamentul anual 300 lei.

Sindicatul presei române din Ardeal și Banat

Comunicat

Consiliul Sindicatului presei române din Ardeal și Banat, întrunit în zilele de 1 și 2 Noemvrie 1942 în București, la sediul din Bulevardul Pache Protopopescu Nr. 30, s'a ocupat de următoarele chestiuni:

1. A examinat și verificat situația financiară a Sindicatului aprobând celtucile de instalare ale căminului și ajutoarele acordate membrilor.

2. A hotărât deschiderea căminului înființat în Bulevardul Pache Protopopescu Nr. 30, apartamentul 5 pe seama membrilor din provincie veniți la București. Membri vor găsi în cămin pentru o plată modestă întreg confortul: pat, baie, serviciu, telefon.

3. A redactat modificările statutare, care să permită înscrieri în Sindicat a ziaristilor și publiciștilor români ai altor organizațiuni profesionale de presă existente locu în Ardeal și Banat.

Cererile de înscriere cei interesați le vor înainta Sindicatului la adresa din București Bulevardul Pache Protopopescu No. 30, până cel mai târziu la 25 Noemvrie 1942.

4. A examinat situația membrilor săi din punctul de vedere al dispozițiilor cuprinse în articolele 19 și 20 din statute și a hotărât să propună adunării generale ordinare proxime aplicarea dispozițiilor acestor articole unor membri ai săi.

5. S'a ocupat de noua încadrare a membrilor, în spiritul modificărilor statutare ce se vor propune adunării generale extraordinare.

6. A hotărât convocarea adunării generale extraordinare pe ziua de 29 Noemvrie, respectiv 6 Decemvrie 1942 orele 11, iar a adunării generale ordinare pe ziua de 30 Noemvrie respective 7 Decemvrie 1942 orele 11, la sediul din București al Sindicatului.

De oarece la prima convocare fixată pe ziua de 29 Noemvrie 1942 pentru adunarea generală extraordinară și 30 Noemvrie 1942 pentru adunarea generală ordinară, probabil nu se va întruni numărul statutar de membri pentruca adunările să poată avea loc, — se pune în vedere tuturor membrilor ca adunarea generală extraordinară se va ține, cu orice număr de membri, în ziua de 6 Decemvrie 1942 orele 11, iar adunarea generală ordinară în ziua de 7 Dec. 1942.

7. A hotărât reconstituirea fișierului membrilor, în care scop invită pe toți ziaristii și publiciștii înscriși în Sindicat, să comunice în cel mult 15 zile biroului din București, Bulevardul Pache Protopopescu Nr. 30, apartamentul 5, adresa lor exactă cu arătarea ziarelor și revistelor la care colaborează.

8. Invită pe toți membrii să-și plătească cotizațiile de pe ultimii doi ani trimițând prin mandat postal suma de 600 de lei pe următoarea adresă: *Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat la București, Bulevardul Pache Protopopescu Nr. 30, apartamentul 5.*

Din gediința consiliului primar al Sindicatului, ținută în zilele de 1 și 2 Noemvrie 1942, în București.

Președinte:

Dr. Sebastian Bornemisa
fost Ministru Subsecretar de Stat

Se caută o femeie fără copii în vârstă de 45-60 ani, inteligentă, poate fi preoteasă sau învățătoare văduvă, ca gospodină, la un domn pensioar la oraș. Adresa la Administrația gazetei.
112 (2-2)